

ΕΝΑ

Από τότε που το καφέ Μπάλατον άνοιξε πάλι ύστερα από μια μακροχρόνια ανακαίνιση οι σερβιτόροι είχαν αρχίσει να βάζουν ζάχαρη στον καφέ από μόνοι τους – εκτός αν τους ζητούσες να μη βάλουν. Ο Ζίγκμοντ Γκόρντον πάντα ξεχνούσε να το ζητήσει. Ένα απόγευμα ήπια ένα φλιτζάνι με απίστευτα γλυκό σκούρο καφέ και έκανε μια χειρονομία απόγνωσης. Δίπλωσε την *Budapest Journal* που κρατούσε, σηκώθηκε για να πληρώσει τον σερβιτόρο, ανασήκωσε το γιακά του παλτού του και βγήκε στην οδό Ράκοζι. Έστρεψε το βλέμμα του προς την πλατεία Μπλάχα Λουίζα και παρατήρησε τα φώτα νέον του κτιρίου της εφημερίδας απέναντι. Έβγαλε από την τσέπη του ένα τσιγάρο και το άναψε.

Λίγα μέτρα πιο πέρα, ένα αγόρι που πουλούσε εφημερίδες διαλαλούσε την πραγματεία του. Οι βραδινοί περαστικοί άρπαζαν τις εφημερίδες από το χέρι του και, όσο περνούσε η ώρα, η ποδιά που φορούσε γλιστρούσε ολοένα και πιο κάτω απ' τη μέση του από το βάρος των κερμάτων.

Ο Γκόρντον κατευθύνθηκε προς τη γέφυρα Έρζεμπετ. Στη διαδρομή χάζευε αφηρημένα τις βιτρίνες, χωρίς να δίνει ιδιαίτερη σημασία στα αυτοκίνητα που πλημμύριζαν τους δρόμους. Διάφοροι ύποπτοι τύποι τον πλησίαζαν στα μουλωχτά προσπαθώντας να του πουλήσουν ένα ζευγάρι μεταξωτές κάλτσες ή τις αξέχαστες υπηρεσίες κάποιας γυναίκας. Χωρίς να σταμα-

τήσει, ο Γκόρντον πέταξε το αποτοίγαρο και κοίταξε το ρολόι του. Αν βιαζόταν, ίσως προλάβαινε να φτάσει στην πλατεία Φραντς Γιόζεφ στην ώρα του. Θα μπορούσε βέβαια να πάρει το λεωφορείο, όμως του άρεσε η φασαρία και το νταραβέρι του δρόμου τόσο, που η ιδέα της δημόσιας συγκοινωνίας δεν περνούσε καν απ' το μυαλό του.

Στην αρχή της λεωφόρου Κάρολι, ένα άλλο αγόρι που πουλούσε εφημερίδες ξελαρυγγιαζόταν να φωνάζει:

«Πέθανε ο Γκέμπες! Πέθανε ο πρωθυπουργός! Η σορός του μεταφέρεται από τη Γερμανία με το τρένο! Πέθανε ο Γκέμπες! Η κυβέρνηση συγκάλωσε έκτακτο συμβούλιο!»

Η τραγιάσκα του αγοριού είχε πέσει στο πλάι, φανερώνοντας τη μούρη του, που ήταν κόκκινη σαν παντζάρι.

«Διαβάστε το στην *Evening!* Πέθανε ο Γκέμπες!» συνέχισε να τσιρίζει το αγόρι κουνώντας την εφημερίδα προς τον Γκόρντον. «Οι τελευταίες ειδήσεις στην *Evening!* Πέθανε ο πρωθυπουργός! Πάρτε μια εφημερίδα, καλέ κύριε!»

Ο Γκόρντον κούνησε απλώς το κεφάλι:

«Δε χρειάζομαι εφημερίδα, νεαρέ. Ξέρω ότι πέθανε ο πρωθυπουργός».

Εγώ γράφω τις ειδήσεις, σκέφτηκε, αν, βέβαια, οι ειδήσεις σου επιτρέπουν να τις γράψεις.

Όταν έφτασε στην πλατεία Άποινι, ο Γκόρντον έστριψε απότομα στην οδό Δημαρχείου· η σχετική ηρεμία και ησυχία του στενού δρόμου ήταν μια ευχάριστη ανακούφιση. Όμως η υπόθεση Ρόνα δεν έλεγε να ξεκολλήσει απ' το μυαλό του. Τις τελευταίες μέρες δεν μπορούσε να σκεφτεί τίποτε άλλο. Του ήταν αδύνατο να πιστέψει ότι ο Έρνο Ρόνα, ο ντέτεκτιβ που τον βοηθούσε στο αστυνομικό ρεπορτάζ, ήταν ένοχος. Ήταν το μόνο πράγμα που συζητούσε – ή προσπαθούσε να συζητήσει – με όποιον είχε σχέση με τον Ρόνα, όμως κάθε φορά ήταν σαν να έπεφτε πάνω σε τοίχο.

Ο Γκόρντον διέσχισε την έρημη, μουσκεμένη από τη βροχή πλατεία Έρζεμπετ, αλλά καθώς έστριψε στην οδό Τίσα Ίστβαν ο παγωμένος αέρας που ερχόταν από τον Δούναβη παραλίγο να του πάρει το καπέλο. Άρχισε να τρέμει από το ασυήθιστο, για μήνα Οκτώβριο, κρύο.

Ο αστυφύλακας που στεκόταν μπροστά στο αρχηγείο της αστυνομίας χαιρέτισε τον Γκόρντον, που είχε συνηθίσει ήδη να μπαίνει στο κτίριο από την καινούργια είσοδο – Ζρίνι 4 –, την οποία κανονικά χρησιμοποιούσαν μόνο οι ντέτεκτιβ. Όλοι οι αξιωματικοί υπηρεσίας τον γνώριζαν και τον άφηναν να μπαίνοβγαίνει όποτε ήθελε. Το συγκεκριμένο βράδυ αξιωματικός υπηρεσίας ήταν ένας νεαρός που, για λόγους που ο Γκόρντον δεν μπορούσε να καταλάβει, τον χαιρετούσε πάντα με υπερβολικό σεβασμό: «Καλησπέρα, κύριε αρχισυντάκτη!»

Ο Γκόρντον ένευσε, και είχε ήδη αρχίσει να ανεβαίνει τις σκάλες, όταν ο αξιωματικός του φώναξε:

«Αν ψάχνετε τον επιθεωρητή Γκέλερτ, μου ζήτησε να σας πω ότι απουσιάζει αυτή τη στιγμή. Τον κάλεσαν σε επείγον συμβούλιο».

«Κανένα πρόβλημα, νεαρέ», είπε ο Γκόρντον ακουμπώντας το χέρι στην κουπαστή, «θα τον περιμένω στο γραφείο του».

Όμως ο νεαρός δεν έδειχνε διατεθειμένος να τον αφήσει να συνεχίσει:

«Πέθανε ο πρωθυπουργός Γκέμπες σήμερα και...» σταμάτησε. «Μα φυσικά το γνωρίζετε αυτό, κύριε».

«Το γνωρίζω», απάντησε ο Γκόρντον και ανέβηκε βιαστικά τις σκάλες για το δεύτερο όροφο.

Στο διάδρομο έστριψε δεξιά και κατευθύνθηκε προς την τελευταία πόρτα αριστερά. Χτύπησε την πόρτα, αλλά ο Βλάντιμιρ Γκέλερτ, αρχιεπιθεωρητής και διευθυντής του τμήματος, δεν απάντησε. Ο Γκόρντον μπήκε στον άδειο χώρο και άναψε τη μοναδική λάμπα που βρισκόταν πάνω στο γραφείο. Έκλει-

σε την πόρτα πίσω του και προχώρησε προς το παράθυρο. Ο Γκέλερτ ήταν ιδιαίτερα προνομιούχος: το γραφείο του ήταν ένα από τα λίγα με θέα στον Δούναβη. Ο Γκόρντον άναψε τσιγάρο ατενίζοντας τον ποταμό και, πέρα απ' αυτόν, την Αλυσιδωτή γέφυρα, που ήταν κατάφωτη, το Λόφο του Κάστρου, τα ποταμόπλοια που έπλεαν ή ήταν αγκυροβολημένα, όπως επίσης και τα ρυμουλκά που ακολουθούσαν. Έσβησε το τσιγάρο του σε ένα μαρμάρινο σταχτοδοχείο και κάθισε σε μια από τις πολυθρόνες απέναντι από το γραφείο του επιθεωρητή.

Έβγαλε το σημειωματάριό του για να ξαναδεί τι ακριβώς σχεδίαζε να μάθει από τον Γκέλερτ. Είχε μιλήσει στο τηλέφωνο με τον ντέτεκτιβ τη Δευτέρα προκειμένου να κανονίσουν μια συνάντηση σχετικά με τον Ρόνα. Ο Γκόρντον δεν μπορούσε να κάνει πολλά πράγματα, καθώς η πρώτη ακρόαση για την υπόθεση Ρόνα είχε γίνει το πρωί. Ωστόσο, το θεωρούσε καθήκον του να συνεχίσει να σκαλίζει την υπόθεση μέχρι να φτάσει στην αλήθεια.

Τον τελευταίο καιρό η πόλη είχε γνωρίσει μεγάλη έξαρση στη λαθραία διακίνηση συναλλάγματος, με τους λαθρέμπορους να εκμεταλλεύονται τη νομισματική κρίση για να αποκομίσουν τεράστια κέρδη – συνήθως με μεγάλη επιτυχία. Η συμμορία του Ίσβαν Σόρτσαϊ ακολουθούσε μια πραγματικά εύκολη μέθοδο: οι άντρες του, προσποιούμενοι τους αστυνομικούς, απλώς έκαναν κατάσχεση των χρημάτων άλλων λαθρεμπόρων συναλλάγματος. Μια ωραία πρωία ένας χρηματιστής ονόματι Άρνολντ Μπόντι επισκέφθηκε τον Ρόνα στο γραφείο του για να παραπονεθεί ότι του είχαν κλέψει πέντε χιλιάδες πένγκο*. Ο ντέτεκτιβ, που ειδικευόταν σε περιπτώσεις συνηθισμένων

* Pengo: το επίσημο νόμισμα της Ουγγαρίας από το 1927 έως το 1946, οπότε αντικαταστάθηκε από το forint (φιορίνι). Η υποδιαίρεσή του ήταν το filler (φιλερ). (Σ.τ.Μ.)

απατεώνων και χαρτοκλεφτών, έβγαλε μια φωτογραφία του Γκιούλα Γκροζ, ενός άντρα που ο ίδιος και οι συνάδελφοί του παρακολουθούσαν για ένα διάστημα για την υπόθεση της απάτης με τους ψεύτικους ντέτεκτιβ. Όμως ο Μπόντι δεν αναγνώρισε τον άντρα στη φωτογραφία. Ο Ρόνα τον συμβούλεψε να κάνει επίσημη καταγγελία. Ο Μπόντι το έκανε, ύστερα άρχισε να ενοχλεί διαρκώς τον ντέτεκτιβ σχετικά με την πορεία της υπόθεσης. Όταν, κάποια στιγμή, ο Ρόνα πληροφόρησε τον Μπόντι ότι ερευνούσαν ακόμη την υπόθεση, ο Μπόντι έφυγε αφρίζοντας. Δυο μέρες αργότερα ο Μπόντι έκανε επίσημη καταγγελία μέσω του δικηγόρου του, ισχυριζόμενος ότι ο ντέτεκτιβ είχε δεχτεί εκατόν πενήντα πένγκο από τον ίδιο για να πείσει τους ψεύτικους ντέτεκτιβ να επιστρέψουν τις πέντε χιλιάδες. Δόθηκε διαταγή να γίνει έρευνα, και η πρώτη ακρόαση πραγματοποιήθηκε το πρωί.

Ήταν τόσο ηλίθιος ο Ρόνα, ώστε να βάλει σε κίνδυνο την καριέρα του – τη σύνταξή του – για εκατόν πενήντα ψωροπένγκο; Η υπόθεση βρωμούσε. Μολονότι ο Βλάντιμιρ Γκέλερτ ήταν ένας από τους επικεφαλής της Μονάδας 5, που ασχολούνταν με τις ανθρωποκτονίες, ενώ ο Ρόνα δούλευε στη Μονάδα 4, που ασχολούνταν με εγκλήματα εμπιστοσύνης όπως κλοπές και απάτες, γνωρίζονταν καλά και μπορούσαν πάντα να βασίζονται ο ένας στον άλλον, ακόμη κι αν δεν ήταν απαραίτητα φίλοι. Έτσι λοιπόν ο Γκόρντον ένιωθε σίγουρος ότι ο Γκέλερτ θα τον βοηθούσε. Αν μη τι άλλο, θα τον οδηγούσε στη σωστή κατεύθυνση. Και αν δεν το έκανε, κι αυτό επίσης θα σήμαινε κάτι, και ίσως να σήμαινε ακόμη περισσότερα.

Ο Γκόρντον σηκώθηκε από την πολυθρόνα. Το ρολόι στον τοίχο έδειχνε 9 μ.μ. Το γραφείο ήταν άψογα τακτοποιημένο, όπως πάντα. Ο Γκόρντον ήξερε ότι τα ντοσιέ με τις υποθέσεις που εκκρεμούσαν βρίσκονταν στην αριστερή στοίβα, το ημερολόγιο του ντέτεκτιβ, που ήταν γεμάτο σημειώσεις, στη μέση,

και στα δεξιά η γραφομηχανή, τοποθετημένη στην άκρη. Μπροστά στο ημερολόγιο υπήρχε ένα μπρούντζινο μελανοδοχείο αρτ νουβό, και μπροστά απ' αυτό μια χοντρή πένα και ένα μικρό κουτί γεμάτο μύτες. Ο Γκέλερτ συνήθιζε να λέει ότι επιτέλους είχε καταφέρει να μάθει να χρησιμοποιεί τη γραφομηχανή αλλά απλώς δεν μπορούσε να αποχωριστεί την πένα του και το μελάνι.

Από τη μεριά του, ο Γκόρντον δεν είχε κανένα πρόβλημα μ' αυτό, μολονότι θεωρούσε την πένα οπισθοδρομικό και απαρχαιωμένο εργαλείο. Έβγαλε το σημειωματάριο από την τσέπη του και το ακούμπησε στη γωνία του γραφείου, ύστερα έσκυψε για να γράψει μερικές ερωτήσεις, αλλά σταμάτησε. Σκέφτηκε ότι θα ήταν καλύτερα να καθίσει στο γραφείο και να γράψει, όπως είχε κάνει αρκετές φορές περιμένοντας τον Γκέλερτ. Πήγε πίσω από το γραφείο και προσπάθησε να τραβήξει την πολυθρόνα του Γκέλερτ, όμως διαπίστωσε ότι κάπου έβρισκε. Κοιτάζοντας στα δεξιά είδε ότι η πολυθρόνα είχε κολλήσει σε ένα ανοιχτό συρτάρι. Αυτό ήταν πρωτόγνωρο. Τα τελευταία πέντε χρόνια ο Γκόρντον είχε καλλιεργήσει μια πραγματικά εξαιρετική σχέση με τον Γκέλερτ, ώστε να γνωρίζει πως ο άψογος ντέτεκτιβ δεν είχε αφήσει ποτέ ανοιχτό το συρτάρι του γραφείου του. Μάλιστα φρόντιζε να είναι πάντα κλειδωμένο, κρύβοντας το κλειδί στην τσέπη του γιλέκου του. Όταν ξεκόλλησε την πολυθρόνα, ο Γκόρντον κάθισε και περιεργάστηκε το ανοιχτό συρτάρι. Στο κάτω μέρος βρισκόταν ένα ντοσιέ – ένα τυπικό ντοσιέ γραφείου με την ετικέτα κενή. Η γωνία μιας φωτογραφίας ξεπρόβαλλε από το κάτω μέρος του ντοσιέ.

Ο Γκόρντον έμεινε για λίγο σιωπηλός και ακίνητος. Κοίταξε το ντοσιέ και τη γωνία της φωτογραφίας. Άναιψε άλλο ένα τσιγάρο. Πέταξε το σπύρτο στο μαρμάρινο σταχτοδοχείο, φύσηξε τον καπνό και στύλωσε πάλι τα μάτια στη φωτογραφία. Ακούμπησε το τσιγάρο στο σταχτοδοχείο και άνοιξε το συρτάρι λί-

γο παραπάνω, αρκετά ώστε να μπορεί να ανασηκώσει τη γωνία του ντοσιέ.

Πήρε στα δάχτυλά του το τσιγάρο. Τράβηξε μια βαθιά ρουφηξιά, έβγαλε το ντοσιέ από το συρτάρι και το ακούμπησε πάνω στο γραφείο. Δεν περιείχε τίποτε άλλο εκτός από δύο φωτογραφίες. Η πρώτη έδειχνε μια γυναίκα που στεκόταν δίπλα σε ένα τραπέζι με τραπεζομάντιλο – στο βάθος μια βαριά κουρτίνα. Η έκφρασή της ήταν θλιμμένη αλλά και ερωτική ταυτόχρονα. *Σου αρέσω, έτσι δεν είναι;* Αυτό υποδήλωνε η έκφρασή της. *Το ξέρω ότι σου αρέσω, σε όλους αρέσω.*

Εκτός από το χαμόγελο και ένα ζευγάρι λεπτές γόβες, η κοπέλα δεν είχε τίποτε άλλο πάνω της. Στεκόταν εκεί με μια προκλητική πόζα, τα λαμπερά μάτια της γεμάτα λαγνεία και μελαγχολία. Μακριά πόδια, ασυνήθιστα σαρκώδη, στρογγυλά στήθια και σπαστά μαύρα μαλλιά που έπεφταν στους ώμους της. Ο Γκόρντον περιεργάστηκε τα μάτια της. Συνειδητοποίησε ότι δεν έκρυβαν ερωτισμό αλλά περιφρόνηση. Το κορμί της ήταν απεγάδιαστο, λυγρό, νεανικό. Ή ίσως όχι και τόσο απεγάδιαστο τελικά. Έφερε τη φωτογραφία κάτω από το πορτατίφ και κοίταξε πιο προσεκτικά το αριστερό χέρι της. Δύο εκατοστά περίπου κάτω από τον αγκώνα είχε ένα καφετί σημάδι εκ γενετής στο μέγεθος του κέρματος των δύο πένγκο, όχι μεγαλύτερο.

Άφησε στην άκρη τη φωτογραφία και πήρε στα χέρια του την άλλη. Ήταν επίσης τραβηγμένη σε στούντιο, αλλά κάτω από εντελώς διαφορετικές συνθήκες. Η ίδια κοπέλα κοιτούσε το φακό, όμως τα μαλλιά της ήταν μαζεμένα ψηλά, η έκφρασή της αυστηρή. Δε φαινόταν κανένα ίχνος περιφρόνησης ή, ίσως, θλίψης. Κανονικά χαρακτηριστικά, έντονα φρύδια, λαμπερά μάτια.

Ο Γκόρντον έβαλε πάλι τις φωτογραφίες στο ντοσιέ και το επέστρεψε στη θέση του μέσα στο συρτάρι. Σηκώθηκε, τακτο-

ποίησε την πολυθρόνα και πήγε στο παράθυρο. Ατένισε την πόλη που απλωνόταν έξω και κοίταξε το ρολόι του.

Ήταν έτοιμος να φύγει, όταν η πόρτα άνοιξε. Ο Γκέλερτ μπήκε με βιαστικό βήμα στο γραφείο, όμως η έκφρασή του ήταν πιο σκυθρωπή απ' το συνηθισμένο. Το σακάκι του ήταν τσαλακωμένο και τα γυαλιά του μετά βίας έκρυβαν τους μαύρους κύκλους γύρω από τα μάτια. Κάθε κίνηση του ψηλόλιγνου κορμιού του φανέρωνε εξάντληση. Ο Γκόρντον γύρισε να τον χαιρετήσει, όμως ο ντέτεκτιβ σήκωσε το χέρι για να τον διακόψει.

«Μην πεις τίποτα», είπε τραυλίζοντας τη δικαιολογία του, «ξέρω ότι κανονίσαμε να συναντηθούμε απόψε, αλλά ο αρχηγός της αστυνομίας μάς κάλεσε σε συμβούλιο».

«Το τρένο που μεταφέρει τη σορό του πρωθυπουργού φτάνει αύριο το πρωί στον Ανατολικό Σταθμό», είπε ο Γκόρντον.

«Δεν μπορώ να πω ότι περιμέναμε πως θα πέθαινε, ειδικά από τότε που ανέλαβε καθήκοντα διακυβέρνησης ο Ντάρανι. Θα έβαζα στοίχημα ότι θα δήλωνε παραίτηση. Αλλά επί της ουσίας δεν έχει σημασία τελικά».

«Πράγματι», συμφώνησε ο Γκόρντον.

«Βέβαια, είχαμε έτοιμο ένα σχέδιο για την κηδεία του πρωθυπουργού», εξήγησε ο Γκέλερτ, «αλλά και πάλι έχουμε ένα σωρό πράγματα να κάνουμε. Ο αρχηγός έχει καλέσει σε υπηρεσία όλους τους ντέτεκτιβ, τους αξιωματικούς και τους αστυφύλακες για την ασφαλή νεκρώσιμη ακολουθία από τον Ανατολικό Σταθμό μέχρι τη Βουλή».

«Ο υπουργός Εσωτερικών θα άρει την απαγόρευση των δημόσιων συγκεντρώσεων;» ρώτησε ο Γκόρντον.

«Γιατί να κάνει κάτι τέτοιο;»

«Η νεκρώσιμη ακολουθία και η κηδεία δεν είναι δημόσιες συγκεντρώσεις;»

«Δε μιλάς σοβαρά, έτσι;» είπε ο Γκέλερτ κοιτώντας τον πάνω απ' τα γυαλιά του.

«Όχι», απάντησε ο Γκόρντον. «Τότε δε θα σε ενοχλήσω άλλο. Άκουσες ότι ο Τουρτσάνι-Σράιμπερ κατέθεσε για τον Ρόνα;»

«Φυσικά και το άκουσα. Ο Ντάνιελ είναι έξυπνος και λογικός άνθρωπος. Αν δε σε πειράζει...»

«Όχι βέβαια», είπε ο Γκόρντον και απομακρύνθηκε από το παράθυρο. «Δεν υπάρχει λόγος να βρεθούμε πριν από την κηδεία, υποθέτω».

«Όχι», είπε ο Γκέλερτ και κάθισε στην πολυθρόνα του, κλείνοντας το συρτάρι.

«Θα σου τηλεφωνήσω. Καληνύχτα».

«Με διαταγή του Ανδρείου Ιππότη Μίκλος Κόζμα, υπουργού Εσωτερικών, και του μυστικού τάγματος του Υπουργικού Συμβουλίου κανένας αστυνομικός δε θα κοιμηθεί απόψε», απάντησε ο Γκέλερτ.

Τράβηξε τη γραφομηχανή πάνω στο ημερολόγιό του βάζοντας ένα φύλλο χαρτί. Ανοιγοκλείνοντας τα μάτια πίσω από τα γυαλιά του άρχισε να δακτυλογραφεί. Ο Γκόρντον δεν ήταν σίγουρος αν διέκρινε μια χροιά σαρκασμού στη φωνή του ντέτεκτιβ.

ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΡΑΚΟΖΙ ΥΠΗΡΧΕ ΑΙΣΘΗΤΑ ΛΙΓΟΤΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ. Μερικά μπαρ και κλαμπ είχαν κλείσει ήδη και τα καφέ άδειαζαν σιγά σιγά. Όμως ο Γκόρντον παρατήρησε έναν ασυνήθιστα μεγάλο αριθμό αστυφυλάκων και χωροφυλάκων που στέκονταν σε επιφυλακή, εν αναμονή της μακριάς νύχτας που θα ακολουθούσε. Περνώντας μπροστά από το καφέ Μπάλατον είδε στην πόρτα μια ταμπέλα που έγραφε: «ΘΑ ΕΙΜΑΣΤΕ ΚΛΕΙΣΤΑ ΣΤΙΣ 10 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΣΕ ΕΝΔΕΙΞΗ ΠΕΝΘΟΥΣ ΓΙΑ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ». Παρότι δεν είχε ιδιαίτερη όρεξη για καφέ, παρατήρησε ότι η ίδια πινακίδα κρεμόταν στην πόρτα κάθε καταστήματος, εστιατορίου, γραφείου και καφέ.

Στην πόλη είχε επικρατήσει σχεδόν απόλυτη σιωπή όταν ο Γκόρντον έφτασε στα γραφεία της *Evening*. Ο νυχτερινός θυρωρός τον χαιρέτισε κουνώντας χαρωπά το χέρι πίσω από το τζάμι του θαλάμου του. Αν η καλή διάθεσή του δεν οφειλόταν στην νταμιτζάνα με το κρασί που είχε στο ντουλαπάκι του, τότε ίσως οφειλόταν στο θάνατο του πρωθυπουργού. «Καλησπέρα, κύριε αρχισυντάκτη!» αναφώνησε σηκώνοντας την άκρη του καπέλου του. Βγάζοντας το κεφάλι από το μικροσκοπικό παράθυρο παρακολούθησε τον Γκόρντον να ανεβαίνει τις σκάλες.

Η αίθουσα σύνταξης ήταν άδεια, εκτός από τον δακτυλογράφο υπηρεσίας. Από τότε που ο Γκόρντον είχε αρχίσει να δουλεύει στην *Evening* αυτό το καθήκον ανήκε στη Βαλέρια. Ακόμη και τώρα εκείνη καθόταν στο γραφείο της, με ένα φύλλο χαρτί περασμένο στη γραφομηχανή της, το φως από το πορτατίφ να πέφτει στα άσπρα σαν χιόνι μαλλιά της και τα μαύρα γυαλιά – το πιο πολύτιμο πράγμα που είχε – να καλύπτουν τα μάτια της. Επιδείκνυε με περηφάνια αυτόν το σπάνιο θησαυρό της στους συναδέλφους: τα ορειβατικά γυαλιά με τις ενσωματωμένες δερμάτινες παρωπίδες που της είχε φέρει μια φίλη της από τη Βέρνη της Ελβετίας. Μόνο όταν τα φορούσε μπορούσε να διαβάσει με το φως λάμπας, και επέμενε ότι είχε δέκα χρόνια να δει το φως του ήλιου. «Αυτή είναι η μοίρα των αλμπίνων», είχε εξηγήσει κάποτε στον Γκόρντον. «Αλλά δε με πειράζει. Εδώ είναι όλα ήρεμα και ήσυχα, και τα ξημερώματα μπορώ πάντα να διαβάζω μερικές ώρες». Σήκωσε το βιβλίο που κρατούσε: το τελευταίο από μια σειρά μυθιστορημάτων μυστηρίου που εξέδιδε ο εκδοτικός οίκος Athenaeum Press.

«Τι τρέχει, Ζίγκμοντ;» ρώτησε η Βαλέρια, αφήνοντας το βιβλίο της. «Δεν έχεις ύπνο; Σε έδωξε από το σπίτι η Κριστίνα;»

«Αύριο το πρωί δε θα έχω χρόνο να γράψω το άρθρο για τον κουρέα από τη Σεντλορινσκάτα».

«Για το διαμελισμό;»

«Ναι».

Μ' αυτά τα λόγια ο Γκόρντον πήγε στο γραφείο του, ενώ η Βαλέρια έφερε πάλι το λεπτό βιβλίο μπροστά στα μαύρα γυαλιά της και συνέχισε το διάβασμα. Εκείνος άναψε το πορτατίφ και έβγαλε το σημειωματάριο από την τσέπη του. Έβαλε ένα φύλλο χαρτί στη γραφομηχανή και άρχισε να δακτυλογραφεί:

Η είδηση ενός αποτρόπαιου εγκλήματος συγκλόνησε σήμερα τη Βουδαπέστη. Πρόκειται για έναν φριχτό φόνο που έγινε στο χωριό Σεντλορμισκάτα: ο Φρίγκκιες Νοβότνι, ένας σαρανταεξάχρονος κουρέας, στραγγάλισε την Έρζεμπετ Μπάρτα, την τριαντάχρονη διαζευγμένη γυναίκα με την οποία συζούσε. Ύστερα από το φόνο ο δράστης διαμέλισε το θύμα και στη συνέχεια το έκαψε. Παρότι το θύμα δολοφονήθηκε τον Μάρτιο, τα απομεινάρια της ανακάλυψαν οι νέοι ένοικοι που μετακόμισαν στο σπίτι του κουρέα: ο Γιάνος Ζόμπορι, έμπορος, και η σύζυγός του. Η κυρία Ζόμπορι άναψε το φούρνο για να ψήσει ψωμί. Όταν διαπίστωσε ότι ο φούρνος δεν άναβε, προσπάθησε να τον καθαρίσει και τότε έκανε τη μακάβρια ανακάλυψη: ανθρώπινα οστά μέσα στη σιάχτη. Η γυναίκα έτρεξε αμέσως στο τμήμα της χωροφυλακής, όπου...

Εκείνη τη στιγμή χτύπησε το τηλέφωνο. Ο Γκόρντον σήκωσε το κεφάλι, αλλά συνέχισε να δακτυλογραφεί όταν είδε τη Βαλέρια να σηκώνει το ακουστικό:

...άνεφερε την ανακάλυψή της στον επικεφαλής του τοπικού τμήματος.

«Ζίγκμοντ!»

Ο Γκόρντον γύρισε το κεφάλι.

«Για σένα».

«Ποιος είναι;»

«Λέει ότι είναι κάποιος Καλμάρ».

Ο Γκόρντον έτρεξε στο τηλέφωνο.

«Πώς ήξερες ότι ήμουν εδώ;» ρώτησε.

«Δεν το ήξερα, αλλά σκέφτηκα ότι δεν κάνει κόπο να προσπαθήσω».

«Λοιπόν, τι τρέχει;»

«Τα συνηθισμένα. Το ρεπορτάζ σου. Βρήκαμε μια κοπέλα».

«Τι κοπέλα;»

«Εσύ τι λες; Μια νεκρή κοπέλα».

«Σε ποιον άλλον το είπες;»

«Πάντα ξεκινάω με σένα», απάντησε ο μπάτσος.

«Αυτό το πιστεύω. Ήσουν κι εσύ στον τόπο του εγκλήματος;»

«Όχι, τηλεφωνώ από το αρχηγείο. Πάντα μου έδινες τα πέντε πένγκο μου, γιατί όχι και τώρα;»

«Πες μου τη διεύθυνση».

«Θα μου είσαι ιδιαίτερα ευγνώμων γι' αυτό, Γκόρντον. Είναι στη γειτονιά σου».

«Μη μου πεις τώρα ότι το τραμ πάτησε κάποια κοπέλα στην κεντρική λεωφόρο».

«Όχι. Θα δεις τους μπάτσους στην αρχή της οδού Νάτζι Ντιόφα. Εκεί είναι, στέκονται γύρω από το πτώμα μιας πολύ όμορφης και πολύ νεκρής κοπέλας».

«Τι έκανε, κατάπιε πολλά σπίρτα; Ή μήπως πήδηξε από το παράθυρο;»

«Πού να ξέρω; Πάντως νομίζω ότι πρέπει να βιαστείς, αν θέλεις να τη δεις. Ο ιατροδικαστής έφυγε για τον τόπο του θανάτου πριν από δέκα λεπτά».

Ο Γκόρντον φόρεσε την καμπαρντίνα, έβαλε το καπέλο του και μουρμούρισε κάτι στη Βαλέρια βγαίνοντας.

ΜΕΣΑ ΣΕ ΛΙΓΑ ΛΕΠΤΑ ΕΙΧΕ ΦΤΑΣΕΙ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΝΑΤΖΙ Ντιόφα. Μόλις έστριψε τη γωνία από την οδό Ράκοζι, είδε τη μαύρη νεκροφόρα και δίπλα της μερικούς ένστολους αστυνομικούς και δύο με πολιτικά. Ο Γκόρντον κοίταξε το ρολόι του: ήταν περασμένες δέκα. Συνήθως απέφευγε να πηγαίνει σε τόπους εγκλήματος, είχε δει αρκετούς, και ύστερα από πέντε χρόνια θητείας στην *Evening* τίποτε σχεδόν δεν του έκανε εντύπωση. Ωστόσο άρχισε να τρέχει, αφού ο Καλμάρ τον είχε ειδοποιήσει πρώτο και την επόμενη μέρα – ανεξάρτητα από το θάνατο του πρωθυπουργού – αυτή θα ήταν η είδηση σε όλες τις εφημερίδες. Ήταν ο πρώτος που έφτασε στο μοιραίο μέρος μέχρι στιγμής, και αυτό άξιζε περισσότερο από πέντε πένγκο.

Ως υπεύθυνος του αστυνομικού ρεπορτάζ της *Evening* ο Γκόρντον γνώριζε αμέτρητους τρόπους θανάτου, περισσότερους από όσους θα ήθελε να γνωρίζει. Πολλές κοπέλες έτριβαν τα κεφάλια σπύρων και τα κατάπιναν για να δηλητηριαστούν ή έπεφταν στις ρόδες του τραμ. Μπαρμπέρηδες διαμέλιζαν τις ερωμένες τους. Διαζευγμένοι έκοβαν τις φλέβες τους με ξυράφι. Βοηθοί εμπόρων πηδούσαν από τη γέφυρα Φραντς Γιόζεφ. Ζηλιάρηδες δημόσιοι υπάλληλοι κομματιαζαν τις γυναίκες τους με χασαπομάχαιρα. Επιχειρηματίες σκότωναν τους ανταγωνιστές τους με περίστροφα. Οι δυνατότητες ήταν ατελείωτες, ωστόσο τυραννικά ίδιες, καθώς το τέλος ήταν πάντα το ίδιο ακριβώς.

Προχώρησε βιαστικά προς το φρουρούμενο κτίριο, όμως ένας αστυνομικός με πολιτικά του έφραξε το δρόμο. Ο Γκόρντον φώναξε τον ντέτεκτιβ Άντορ Στολτς, που ένευσε στον συνάδελφό του να κάνει στην άκρη. Με το σημειωματάριο στο χέρι ο Γκόρντον πλησίασε το πτώμα της γυναίκας, που ήταν πεσομένη μπρούμυτα σαν πεταμένη πάνινη κούκλα μπροστά

στην είσοδο. Το κεφάλι της ήταν γεμμένο πάνω στον ώμο, τα μαύρα μαλλιά της χύνονταν στην πλάτη.

«Τι ώρα πέθανε;» ρώτησε ο Γκόρντον.

«Είναι ακόμα ζεστή», απάντησε ο Στολτς. «Ο ιατροδικαστής δεν την είδε ακόμα, αλλά υπολογίζω ότι θα πρέπει να βρίσκεται εδώ καμιά ώρα. Είναι απίστευτο που τηλεφώνησαν τόσο γρήγορα».

«Αργά ή γρήγορα κάποιος χωροφύλακας ή αστυφύλακας θα περνούσε και θα την έβλεπε».

«Αν υποθέσουμε ότι δε θα την είχε δει κάποιος άλλος».

«Από τι πέθανε;»

Ο κοντόχοντρος ντέτεκτιβ με τις φουσκωμένες φλέβες κούνησε το κεφάλι:

«Πού να ξέρω, Γκόρντον; Πριν από λίγα λεπτά ήρθαμε. Δε βλέπω πουθενά αίμα».

«Ούτε εγώ. Ποια είναι η κοπέλα;»

«Εδώ είναι το θέμα», είπε ο Στολτς χώνοντας τα χέρια στις τσέπες. «Δε βρήκαμε τίποτα στην τσάντα της. Μόνο μερικά χαρτιά κι ένα εβραϊκό βιβλιαράκι».

«Ένα τι;»

Ο Γκόρντον σύλωσε το βλέμμα στον Στολτς.

«Ένα εβραϊκό βιβλιαράκι με προσευχές».

Ο ντέτεκτιβ έβαλε το χέρι στην ανοιχτή πίσω πόρτα του αυτοκινήτου που ήταν σταθμευμένο στο πεζοδρόμιο.

«Αυτό», είπε βγάζοντας ένα χοντρό, μικρό δέμα, τυλιγμένο με άσπρο πανί.

Ξεδίπλωσε το βιβλιαράκι και το έδωσε στον Γκόρντον.

«Υπάρχει κάτι ξεχωριστό γραμμένο μέσα;»

«Τίποτα. Μερικές σελίδες έχουν τσακισμένες τις γωνίες. Αυτό είναι όλο».

«Τίποτα σχετικό με την ταυτότητά της».

«Θα κοιτάξω τη λίστα των εξαφανισθέντων μόλις γυρίσω

στο αρχηγείο», είπε ο ντέτεκτιβ σηκώνοντας τους ώμους, «αλλά αμφιβάλλω αν έχει αναφερθεί η εξαφάνιση. Έτσι κι αλλιώς τώρα τη βρήκαμε. Ίσως σε μερικές μέρες κάποιος να αναφέρει την εξαφάνισή της. Ξέρεις πολύ καλά πόσες κοπέλες καταφθάνουν κάθε μέρα στη Βουδαπέστη και καταλήγουν σ' αυτή τη γειτονιά. Δεν είναι η πρώτη πεταλουδίτσα που θα καταλήξει σε κάποιον τάφο χωρίς όνομα στο νεκροταφείο της πόλης».

Ο Γκόρντον κούνησε το κεφάλι. Όμως, ταυτόχρονα, αυτή ήταν μια εξαίρεση: μια νεκρή Εβραία σε έναν τόσο κακόφημο δρόμο. Έριξε άλλη μια ματιά στο πτώμα. Το ένα πόδι της ήταν σφηνωμένο κάτω από το σώμα και στο άλλο είδε μια άκομπση, φτηνή, ψηλοτάκουνη γόβα. Η φούστα της είχε σηκωθεί στην άκρη και από την καφετιά κάλτσα της είχε φύγει ένας πόντος. Η ροδακινί μπλούζα της φαινόταν μέσα από το τριμμένο αλλά καλής ποιότητας σακάκι.

«Δεν ήταν φανταχτερά ντυμένη», παρατήρησε.

«Ας πούμε ότι για τη δουλειά που έκανε δε χρειαζόταν να είναι φανταχτερά ντυμένη», απάντησε ο Στολτς.

Το αριστερό μανίκι του σακακιού ήταν τραβηγμένο πάνω από τον αγκώνα. Ο Γκόρντον έσκυψε πιο κοντά, κάτω απ' το λιγοστό φως. Ύστερα έσκυψε πάνω απ' το πτώμα. Έπιασε τον καρπό της κοπέλας και έστριψε το χέρι της προς το φως. Λίγο κάτω από τον αγκώνα είχε ένα σημάδι εκ γενετής στο μέγεθος του κέρματος των δύο πένγκο. Ένωσε το στομάχι του να ανακατεύεται, σαν να βγήκε ξαφνικά στην επιφάνεια ένας φόβος ξεχασμένος από την παιδική του ηλικία.

Σήκωσε το κεφάλι και κοίταξε τον Στολτς, που συζητούσε με τους άλλους αστυνομικούς με τα πολιτικά, ενώ οι ένστολοι παρακολουθούσαν τη συζήτηση. Έβαλε το χέρι στην τσέπη και έβγαλε μια πένα. Παραμέρισε προσεκτικά τα μαλλιά της κοπέλας από το πρόσωπό της με την πένα. Τα μάτια της ήταν ανοιχτά, θολά, οι ίριδες θαμπές. Και πράσινες.

Για μερικά δευτερόλεπτα ο Γκόρντον στύλωσε το βλέμμα του σ' εκείνα τα πράσινα μάτια, στο στραγγισμένο από αίμα πρόσωπο, στις σπαστές μαύρες μπούκλες. Δεν ήταν καθόλου δύσκολο να φέρει στο μυαλό του εκείνο το θλιμμένο, περιφρονητικό χαμόγελο που είχε δει στις φωτογραφίες του Γκέλερτ.